

Motion till riksdagen 2005/06: MJ528

av **Sven Gunnar Persson m.fl. (kd)**

Hästens och ridsportens betydelse i dagens samhälle

Motionen delad mellan flera utskott

1 Innehållsförteckning

1	Innehållsförteckning.....	1
2	Förslag till riksdagsbeslut.....	2
3	Inledning	3
4	Hästen i dagens Sverige	3
5	Hästnäringen	4
6	Svensk hästsport.....	4
6.1	Ridsporten – en stor folkrörelse	4
6.1.1	Säkerheten inom ridsporten.....	7
6.2	Trav- och galoppporten.....	7
6.2.1	Veterinärmedverkan vid rittartävlingar	8
6.3	Säkrare hästransporter	8
7	Svensk hästavel.....	9
7.1	Bevara den kallblodiga travaren.....	9
7.2	Den varmblodiga travhästen.....	9
7.3	Engelskt fullblod	10
7.4	Svensk halvblodsavel	10
8	Forskning och utbildning	11
8.1	Den hippologiska högskoleutbildningen	11
8.2	Hovslagarutbildningen	11
8.3	Utbildning av unghästar	11
9	Veterinärvård av hästar	11

Fel! Okänt namn på

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen begär att regeringen skyndsamt lägger fram en proposition om en sammanhållen hästpolitik.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör utreda vad som kan göras för att ytterligare stärka rehabiliteringsinsatser och ta till vara hästens betydelse för sjuka och handikappade.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en utredning om medelsfördelningen till pojkdominerade respektive flickdominerade idrotter bör genomföras.²
4. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om lagstiftning som skulle göra ridning och hästsport till en skattebefriad friskvårdsförmån upp till ett givet maxbelopp.³
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utredningen om och undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet (dir. 2002:141) bör ges som tilläggsdirektiv att särskilt utreda frågan om momsbefrielse för icke-vinstdrivande verksamhet och hur en sådan befrielse skulle överensstämma med EU:s regelverk.³
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör ändra 33 § djurskyddsförordningen så att systemet med förordnande av tävlingsveterinärer vid hästtävlingar blir enklare och mindre kostsamt för arrangörerna.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en översyn av reglerna för hästtransporter bör genomföras.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en del av medlen i det kommande landsbygdsprogrammet bör användas för uppfödarpremier inom den svenska halvblodsaveln.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en utredning bör genomföras för att undersöka möjligheten att finansiera den hippologiska högskoleutbildningen på samma sätt som övrig högskoleutbildning.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hovslagarutbildningen.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att anslå extra medel till utbildning av ridinstruktörer i unghästutbildning.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att veterinärvården av hästar vid tävling ej ensidigt bör delegeras till distriktsveterinärorganisationen.

¹Yrkande 2 hänvisat till SoU.

²Yrkande 3 hänvisat till KrU.

³Yrkandena 4 och 5 hänvisade till SkU.

3 Inledning

Kristdemokraterna har i riksdagen sedan 1998 drivit frågor som berör ridsport, hästavel och hästens sociala funktion i samhället. Detta har bl.a. lett till att regeringen i början av år 2000 beslutade att tillkalla en särskild utredare med uppgift att ta fram ett underlag för en sammanhållen hästpolitik. Utredningen presenterade sina förslag (SOU 2000:109) i slutet av år 2000 varefter betänkandet remissbehandlats. Regeringen aviserade först att en proposition i frågan skulle komma till december år 2001. Sedermera kom en skrivelse i januari 2004. Kristdemokraterna vill därför klandra regeringen för dess senfärdighet och låga ambitionsnivå vad gäller hästpolitiken. Eftersom det finns gott om konkreta förslag både i den hästpolitiska utredningens betänkande och i kristdemokratiska riksdagsmotioner anser Kristdemokraterna att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med en proposition om en sammanhållen hästpolitik.

4 Hästen i dagens Sverige

Hästen och ridsporten har stor betydelse i dagens samhälle. Den svenska hästnäringen har under de senaste trettio åren genomgått stora förändringar. Från att ha varit ett utpräglat "arbetsredskap" inom Försvarsmakten, transportväsendet och skogs- och lantbruket har hästen numera framför allt fått en uppgift inom fritids- och sportanknuten verksamhet. Hästen används i dag i mycket stor utsträckning för motionsridning, körning, turism och inom olika tävlingsdiscipliner inom rid-, galopp- och travsporten. En del hästar, framför allt ardenner och nordsvensk brukshäst, används fortfarande inom skogsbruket. En tredjedel av befolkningen har, i större eller mindre omfattning, kontakt med hästar.

Hästen har i det moderna samhället fått en mycket viktig social funktion och har blivit en betydelsefull fritidssysselsättning för mängder av ungdomar speciellt flickor. Hästen har också kommit att bli ett viktigt hjälpmedel vid rehabiliteringen av handikappade.

För närvarande finns ca 300 000 hästar i Sverige. Knappt hälften av dessa finns i lantbruksföretag. Det svenska hästbeståndet består dels av importerade hästar, dels av en del inhemska raser som nordsvenska brukshästen, kallblodiga travaren och gotlandsrusset samt den svenska halvblodshästen som är en avelsutveckling baserad på äldre svenska lättare lantstammar.

För den amatör- och motionsinriktade rid- och körporten utgör den svenska halvblodshästen och de olika ponnyerna de vanligaste hästraserna. För den professionellt inriktade hästsporten är det den varmblodiga travhästen, engelska fullblod och svenskt halvblod som är de dominerande hästraserna.

Fel! Okänt namn på

5 Hästnäringen

Den svenska hästnäringen svarar för flera tiotusentals arbetstillfällen. Till dessa ska också läggas uppfödare, ca 15 000, som har en del av sin sysselsättning och sina inkomster från näringen samt alla privathästägare, ca 80 000, framför allt inom ridsporten som själva sköter, rider och tränar sin häst.

Människor som bor i städer och tätorter köper tjänster i form av utbildning, uppställning, hästar och foder av jordbruket för knappt 1,5 miljarder kronor. Detta gör hästnäringen till jordbrukets fjärde största näringsgren.

Hästnäringen, inklusive vadhållningen, omsätter enligt beräkningar ca 18 miljarder kronor per år. Landets trav- och galopptävlingar har ca 600 000 aktiva besökare och dessa besöker galopp- och travtävlingar minst en gång per år. Totalt görs ca 2,4 miljoner besök per år. Mellan två och tre miljoner människor spelar på hästar minst en gång per år. Landets trav- och galopphästar ägs av ca 100 000 personer.

Hästverksamheten i Sverige har vuxit till en viktig näring av intresse för såväl företagare som kommuner och samhällsplanerare. Här finns en utvecklingspotential med såväl intressanta produkter som tjänster liksom en möjlig utveckling som turismnäring. Ridsporten omsätter mycket pengar för att vara en ideell rörelse. Det är därför viktigt att vara uppmärksam på utvecklingen inom skatteområdet för ideella föreningar. Det är angeläget att tillvarata idrotts/ridsportens intressen i detta sammanhang.

6 Svensk hästsport

6.1 Ridsporten – en stor folkrörelse

Ridning är en stor folksport med 500 000 aktiva. Var tredje svensk har på ett eller annat sätt kontakt med hästar och ridsport. 8 miljoner ridtimmar genomförs varje år på 500 ridskolor från Kiruna i norr till Trelleborg i söder. Varje år åker ca 30 000 svenskar på ridläger, en företeelse som är ovanlig i övriga Europa. Svenska Ridsportförbundet är landets största hästsportorganisation. Förbundet har drygt 220 000 medlemmar och organiserar såväl motionsryttare och ridskoleelever som tävlingsryttare. Av dessa utgörs 84 % av flickor och kvinnor. Ridsporten är en av landets största idrottsgrenar och en utpräglad ungdomsidrott med 145 000 av medlemmarna (66 % av totala medlemsantalet) i en ålder under 25 år. Mätt i lokalt aktivitetsstöd är ridsporten den näst största ungdomssporten. Den är även näst störst på studiesidan av de drygt 60 idrottsförbunden.

Ridsporten är också en mycket uppskattad och viktig handikappidrott. Ridning är den största handikappsporten i Sverige och finns på ca 250 ridskolor. Fyra tusen handikappade ryttare rider regelbundet för motion och tävling. Ridning och annan hästsport är också viktigt ur rehabiliteringshänseende. Detta är mycket positivt och bör tas till vara. Regeringen bör utreda vad som kan göras för att ytterligare stärka denna form av rehabiliteringsinsatser och ta

Fel! Okänt namn på

till vara hästens betydelse för sjuka och handikappade. Detta bör ges regeringen till känna.

Inom de flesta av ridsportens grenar tävlar man på såväl ponny (flera raser och korsningar) som stor häst företrädesvis då på hästar av svensk halvblodsras eller liknande. Internationellt tävlar svenska ryttare i hoppning, dressyr, fälttävlan, körning och voltige. Sverige har varit representerat vid alla större internationella mästerskap som OS, VM, EM, World Cup m.fl. Ridsporten har också utvecklats till en stor sport, både publikt och medialt.

Utvecklingen av de årligen återkommande stora internationella tävlingarna i Sverige (Falsterbo Horse Show, Gothenburg's Horse Show och Globentävlingarna) och TV-sändningarna därifrån har bidragit till denna utveckling.

Grunden i ridsporten utgörs av verksamheten vid landets ridskolor som är spridda över hela landet. Ridskolorna drivs oftast av lokala ridsportföreningar antingen i egen regi eller genom att ridskolan drivs av en arrendator. Det finns också ridskolor som drivs helt i privat regi. Lokaler för ridskoleverksamhet (ridhall, stall, andra utrymmen) samt mark för hagar och ridbanor ägs ofta av den lokala ridklubben eller av kommunen. Oftast har de lokala ridklubbarna i de fall anläggningen ägs av kommunen betydande underhållsskyldighet vilket ofta kräver omfattande insatser av de ideella föreningarna. Många lokala klubbar dras också med betydande ekonomiska svårigheter att få verksamheten att gå runt. Hästhållningen (foder, bete, hov- och veterinärvård, skötsel) och fastighets- och materialunderhåll drar stora kostnader liksom hästskötare, instruktörer och tränare.

Landets ridskolor fungerar ofta som fritidsgårdar där eleverna förutom själva ridundervisningen får lära sig att umgås med såväl hästar som med människor. Ridskolan är öppen från tidig morgon till sen kväll, ofta 365 dagar om året. I ridskoleverksamheten fostras de unga till ansvarstagande och samarbete. Ridskolorna fyller därför en stor social uppgift i samhället. Denna roll förbises ofta vid en värdering av de insatser som ridskolorna och ridklubbarna gör i samhället. Med de neddragningar som skett på många håll inom bidragsområdet för fritids- och idrottsverksamheter är risken uppenbar att ridskolorna tvingas till ytterligare prishöjningar av ridavgifterna.

Det är ofta köer till lektionsridningen på flera av landets ridskolor. Barn och ungdomar från mindre ekonomiskt lottade familjer kommer i ett sådant läge att de tvingas avstå från en meningsfull och utvecklande fritidsaktivitet med djupa sociala dimensioner. Detta är allvarligt då det finns en uppenbar risk att den tidigare socialt jämlika ridskoleverksamheten och fritidsridsporten endast kan utövas av barn och ungdomar till ekonomiskt välsituerade föräldrar. Detta kommer särskilt att drabba flickorna som redan är en missgynnad grupp i sportligt och fritidsmässigt hänseende.

Redan i 1998 års motion "Svensk hästavel och ridsport" yrkade Kristdemokraterna på att kommunerna tillsammans med de statliga bidragsgivande organen borde beakta de sociala konsekvenserna för den flickdominerade ridsporten vid bidragsfördelning och bidragsminskningar. Kommunerna borde också i de fall de är ägare till ridsportanläggningarna bidra till en utgiftsavlastning för ridskolorna för att bidra till att minska riskerna för att barn och ungdomar utan ekonomiska möjligheter ställs utan möjlighet till en jäm-

Fel! Okänt namn på

lik och socialt meningsfull fritidssysselsättning och därmed ökad risk för utanförskap.

Det är också uppenbart att ridskolorna/ridklubbarna har svårare att hävda sina intressen gentemot de ”manliga” idrotterna som fotboll, ishockey m.fl. Liknande problem finns givetvis för andra kvinnodominerade idrotter som t.ex. simning. Inom Riksidrottsförbundet (RF) pågår ett aktivt jämställdhetsarbete, bl.a. genom introduktionen av den s.k. 3R-metoden som används för att undersöka hur makt och resurser fördelas mellan tjejer och killar samt mellan kvinnor och män, inom idrotten. Men hur ser det ut i den kommunala planeringen? Bygger man hellre anläggningar för typiska ”manliga” idrotter än för typiska ”kvinnliga” idrotter? Hur fördelar sig stödet till olika typer av idrottsföreningar? Sker det en felaktig och diskriminerande prioritering i kommunerna vad gäller bidrag, anläggningar etc.? Det skulle därför vara angeläget att en oberoende utredning gjordes om hur verkligheten ser ut för de idrotter som domineras av flickor, i förhållande till de idrotter som domineras av pojkar.

Riksdagen bör tillkännage för regeringen sin mening att en utredning av medelsfördelningen till pojkdominerade respektive flickdominerade idrotter bör genomföras.

Ridning är inte bara en fysisk aktivitet. Den är också social gemenskap, utveckling och fostran. På ridskolan umgås människor med ett gemensamt intresse över generationsgränserna som på få andra områden i dagens samhälle. Ridsportens samhällsnytta inkluderar därmed såväl hälsoaspekter som sociala aspekter.

Hästsporten spelar en viktig roll för djurskyddet. När det gäller plågsamma hästtransporter har ridsporten agerat kraftfullt, vilket fått mycket stor genomslagskraft i medierna. Sporten verkar därmed pådrivande för att höja standarden på djurskyddet i samband med hästtransporter och påverkar därmed indirekt synen också på övriga djurtransporter.

En konkret fråga som varit mycket debatterad inom ridsporten och även inom idrotten i övrigt är att ridning, enligt gällande lagstiftning, inte är en skattefri motionsförmån vilket de flesta andra idrotter är. Några få idrotter är undantagna och skattepliktiga om arbetsgivaren bekostar utövandet. Till dessa hör ridsporten. Det är anmärkningsvärt att ridsporten som är en våra största folksporter inte ska kunna utövas och värderas på lika villkor som andra motionsformer. Kristdemokraterna anser därför att även ridsporten skall vara skattefri när den bedrivs i motionssyfte och är en friskvårdsförmån som bekostas av arbetsgivaren. Enligt gällande lagstiftning skall skattefri motion vara ”av enklare slag”. Därigenom anses ridning och hästsport utesluten. Kristdemokraterna förordar i stället att ett maxbelopp införs som begränsar kostnaden för den skattebefriade fysiska träningen. På så vis får inkomsttagare en större frihet att välja en fysisk aktivitet, t.ex. ridning, som passar dem utan att det för den skull kostar mer för staten. Regeringen bör lägga fram förslag om lagstiftning som skulle göra ridning och hästsport till en skattebefriad friskvårdsförmån upp till ett givet maxbelopp.

Kristdemokraterna har sedan länge motionerat i riksdagen om momsbefrielse för föreningsdrivna ridskolor. Skatteplikt gäller i Sverige för i princip all kommersiellt bedriven utbildning som sker utom ramen för den ordinarie skolutbildningen och som inte heller berättigar till studiestöd. För föreningsdrivna ridskolor som drivs ideellt och utan vinstsyfte, anser Kristdemokraterna att det borde finnas möjlighet till skattebefrielse. Mot bakgrund av riksdagens tillkännagivande till regeringen (bet. 2001/02:SkU18, rskr. 199), tillkallades en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet (dir. 2002:141). I uppdraget ingår bl.a. att analysera skattesatsernas struktur utifrån rättsliga, administrativa, ekonomiska, konkurrensmässiga, fördelningspolitiska och statsfinansiella aspekter. I sin analys av skattesatsernas struktur skall även internationella konkurrensfrågor beaktas. Utredningen beräknas avsluta sitt arbete den 1 oktober 2006. I utredningsdirektivet nämns inget om att särskilt behandla frågan om icke-vinstdrivande verksamheters momsbeskattning. Utredningen bör därför ges som tilläggsdirektiv att särskilt utreda frågan om momsbefrielse för icke-vinstdrivande verksamhet och hur en sådan befrielse skulle överensstämma med EU:s regelverk. Detta bör ges regeringen till känna. Kristdemokraterna anser att det är önskvärt att ideellt drivna ridskolor befrias från moms.

6.1.1 Säkerheten inom ridsporten

Ridning är den mest skadedrabbade hästsportaktiviteten. Arbetet med att förbättra säkerheten är därför mycket viktigt. Konsumentverket har fått i uppdrag att arbeta vidare med tjänstesäkerhet i tre steg. Uppdraget skall redovisas under år 2004. Man bör dock konstatera att de flesta olyckorna sker i den oorganiserade verksamheten och inte på ridskolorna. Säkerhetsarbetet borde därför i första hand inriktas på informationsinsatser riktade mot hästägare.

6.2 Trav- och galoppsporten

Travsporten är i Sverige den hästsportgren som har den största publiken och den högsta spelomsättningen. Travbanor finns spridda över hela landet. Sporten domineras av professionella tränare och kuskar även om det förekommer amatörträning och amatörkuskar.

I Sverige är galoppen lillebror i förhållande till travet. Galoppen har också betydligt färre spelare och mindre publik än travet. Internationellt är galoppen betydligt större än den i Sverige dominerande travsporten. Galoppsporten domineras liksom travet av professionella tränare och jockeyer.

I Sverige finns för närvarande ett ökat intresse för galoppsporten, ett intresse som växt beroende på ett ökat samarbete med ridsporten men också genom ökad marknadsföring och en kvalitetshöjning av tävlingshästarna. Det senare har skett genom import av tävlingshästar, men också genom ett intensifierat avelsarbete.

Fel! Okänt namn på

Sporten genererar tiotusentals arbetstillfällen och tjänster som fortplantas i samhällsekonomin. Dessutom slussas pengar till andra grenar inom hästsporten och den är ett starkt stöd för hästnäringen i stort.

6.2.1 Veterinärmedverkan vid ryttartävlingar

I 33 § djurskyddsförordningen finns en bestämmelse som innebär att det vid offentlig tävling med djur skall finnas en veterinär som förordnats av Djurskyddsmyndigheten. Bestämmelsen tillämpas av Djurskyddsmyndigheten på ett sätt som vållar stora problem för vissa arrangörer av hästtävlingar. Systemet innebär att veterinären anställs för viss tid av Djurskyddsmyndigheten, och därmed blir veterinären automatiskt bunden av de veterinärtaxor som verket har beslutat om. Djurskyddsmyndigheten har på regeringens uppdrag sett över nuvarande bestämmelser i samband med tävlingar med djur. Uppdraget redovisades i en rapport i oktober 2004 (22-2058/04). Djurskyddsmyndigheten föreslår att veterinärerna skall vara tillsvidareanställda av myndigheten för att tjänstgöra vid behov. Konsekvenserna av detta blir dels att det blir svårt att anlita veterinärer med kompetens inom hästområdet, dels att klubbar och föreningar drabbas av stora kostnader som arrangörer av hästtävlingar m.m. Reglerna för tävlingsarrangörer behöver förenklas genom att kravet på anställning hos Djurskyddsmyndigheten avskaffas. Därigenom skulle arrangörerna lättare kunna anlita en veterinär med i sammanhanget adekvat kompetens. Regeringen bör därför ändra 33 § djurskyddsförordningen så att systemet med förordnande av tävlingsveterinärer vid hästtävlingar blir enklare och mindre kostsamt för arrangörerna. Detta bör ges regeringen till känna.

Riksmötet 2000/2001 beslöt, efter motioner från Kristdemokraterna och Miljöpartiet, att göra ett sådant tillkännagivande men det har ej genomförts.

6.3 Säkrare hästtransporter

Enligt gällande regler är det bilens och släpets olika vikttyper som är avgörande om man kan köra enkelt eller dubbelaxlat hästsläp med ett B-körkort. För gemene man är det svårt att hålla isär de olika vikttyperna och det är också relativt vanligt med för hög bruttovikt. Ett enkelaxlat släp är dock inte lika säkert och lätt att köra som ett ekipage med en tyngre tvåaxlad släpvagn. Säkerheten ökar dessutom om det är en tyngre och säkrare bil som drar släpvagnen. Det är alltså säkrare för föraren och hästlasten att köra en tung säker bil med ett tvåaxlat släp än att köra en lättare bil med enaxlat släp och tung last. Likväl krävs BE-körkort för förstnämnda ekipage men endast B-körkort för sistnämnda. Det ställs alltså större krav på förarskickligheten för den som kör med det säkrare, mer lättkörda ekipaget än vad som ställs på den som kör med det mer osäkra ekipaget. Denna paradox bör föranleda en översyn av reglerna för hästtransporter.

Hästsporten är som sagt en folksport som utövas av många människor. På Sveriges vägar rullar dagligen tusentals hästtransporter och antalet ökar. Sam-

tidigt anses BE-körkort vara svårt att ta. För trafiksäkerhetens skull vore det önskvärt om det vore möjligt att köra tvåaxlade transporter av en större häst eller två små med en tyngre bil, upp till 3 ton, med B-körkort.

Riksdagen bör tillkännage för regeringen som sin mening att en översyn av reglerna för hästtransporter bör genomföras.

7 Svensk hästavel

7.1 Bevara den kallblodiga travaren

Riksdagen har tidigare beslutat om insatser för bevarande av de utrotningshotade raserna gotlandsruss, ardenner och nordsvensk brukshäst och avsätter särskilda medel inom miljöersättningsprogrammets delprogram för utbildning, information och demonstrationsobjekt (bet. 1997/98:JoU9, skr. 1997/98:116) för att främja bevarandet av dessa raser.

Dessvärre innefattades inte den utrotningshotade kallblodiga travaren i denna bevarandeinsats. Den kallblodiga travaren bör självfallet också ingå i de hästraser som omfattas av regeringens insats, eftersom populationen och antal betäckta ston i stort sett är detsamma för denna ras som för andra hotade raser. Riksdagen bör därför uppdra åt regeringen att också ta med den kallblodiga travaren i de, för gotlandsrusset, ardenner och nordsvenska brukshästen, tidigare beslutade bevarandeinsatserna.

På det husdjursgenetiska området pågår för närvarande arbete med att ta fram ett nationellt målprogram för förvaltning av husdjursgenetiska resurser. Jordbruksverket har på uppdrag av regeringen utarbetat ett förslag till program. Verket framhåller att ett ökat hänsynstagande till utrotningshotade raser är betydelsefullt och betonar att användbarheten och ett hållbart nyttjande av raserna är viktigt för deras fortlevnad. I januari år 2005 presenterade regeringen en skrivelse om bevarande av husdjursgenetiska resurser. Emellertid specificeras det inte vilka raser som skall bevaras, men miljö- och jordbruksutskottet förutsätter att regeringen kommer att särskilt uppmärksamma denna fråga i det fortsatta arbetet med att bevara de husdjursgenetiska resurserna (2004/05:MJU13).

7.2 Den varmblodiga travhästen

Inom det svenska hästavelsområdet är det framför allt inom aveln med den varmblodiga travhästen som man bedrivit det mest kvalificerade och prestationsinriktade avelsarbetet. Den svenska travhästaveln har utvecklats till en topposition i världen och det har framför allt skett genom en mycket hård gallring av avelsston baserad på tävlingsresultat och på importen av internationella topphingstar. Aveln är selekterad och prestationsinriktad med tydliga mål och ambitioner. Den högtstående svenska travhästaveln har också innebu-

Fel! Okänt namn på

rit en betydande export av svenska travhästar. Trots detta har den svenska travhästaveln under senare år dragits med bristande lönsamhet.

7.3 Engelskt fullblod

Det engelska fullblodet som framför allt används inom galoppsporten har också visat sig betydelsefull som "förädlare" inom den svenska och internationella ridsportaveln med inriktning mot fälttävlans-, hopp- och dressyrhästar. Generellt har inte den svenska aveln av engelska fullblodshästar varit i paritet (kvalitativt och kvantitativt) med de stora avels- och galoppsportländerna i världen. Galoppsporten är relativt liten i Sverige med enbart ett fåtal tävlingsbanor. Svenskfödda avelshingstar har alltid haft svårt att hävda sig i den inhemska aveln. Den svenska fullblodsaveln har fortfarande besvärande lönsamhetsproblem.

7.4 Svensk halvblodsavel

Den svenska halvblodsaveln har sin grund i en lättare svensk lanthäst som användes i lantbruket och i Försvarsmakten. Aveln kom att inriktas på förse den svenska Försvarsmakten med hästar som var lämpade för detta ändamål. Uppfödningen av halvblodshästar var knuten till lantbruket där bonden ofta hade ett genuint hästintresse, ofta förvärvat genom tidigare avelsarbete eller arbete med arbetshästar, framför allt ardenner.

Den svenska halvblodsaveln har under senare år blivit alltmer prestationsinriktad. Målet är att avla fram framstående tävlingshästar som kan hävda sig internationellt i såväl hoppning, dressyr som fälttävlan. Parallellt med denna målsättning skall den svenska halvblodsaveln förse ridskolor med lämpligt hästmateriäl, motionsryttarna med dito och tävlingsryttare på lägre nivå med lämpligt hästmateriäl, en diversehandel som givetvis innebär problem för aveln.

Den svenska halvblodsaveln står inför ett generationsskifte på uppfödarsidan. Alltfler av de äldre uppfödarna, vilka dessutom ofta är knutna till bonde- näringen, slutar med sin uppfödning. Orsakerna är givetvis åldersskäl men också den mycket dåliga lönsamheten för att inte säga direkta förlustverksamheten som svensk halvblodsuppfödning i dag innebär. En annan anledning till att många traditionella och äldre uppfödare slutar är den snabba utvecklingen och internationaliseringen av aveln som innebär stora ekonomiska åtaganden i samband med betäckningar samt att man inte kan få igen de satsningar som görs.

Ett stöd i form av uppfödarpremier vore ett sätt att slå vakt om den svenske uppfödaren och att värna den svenska halvblodsaveln. En möjlig väg att finansiera uppfödarpremierna är de svenska EU-medlen eller via de medel som svenskt hästspel genererar. Riksdagen bör tillkännage för regeringen som sin mening att en del av medlen i det kommande landsbygdsprogrammet bör användas för uppfödarpremier inom den svenska halvblodsaveln.

Svensk halvblodsavel är en del av det svenska kulturarvet. Därtill bidrar aveln till intäkter för lantbruksnäringen och bidrar till det svenska öppna landskapet.

8 Forskning och utbildning

8.1 Den hippologiska högskoleutbildningen

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och delar av hästsektorn samt studentrepresentanter har uttalat ett starkt intresse för att införa ett tredje år på hippologprogrammet, vilket skulle leda till kandidatexamen. Hästpolitiska utredningen föreslår att ett tredje utbildningsår på hippologprogrammet införs först när det säkerställts att nuvarande tvååriga utbildning visar på stabilitet, långsiktighet och säkerställd finansiering. Kristdemokraterna bedömer att dessa villkor idag är uppfyllda och föreslår därför att ett tredje år införs på hippologprogrammet.

Kristdemokraterna anser också att en utredning bör genomföras för att undersöka möjligheten att finansiera den hippologiska högskoleutbildningen på samma sätt som övrig högskoleutbildning. Detta bör ges regeringen till känna.

8.2 Hovslagarutbildningen

Det har länge rått brist på välutbildade hovslagare i Sverige. Det är därför positivt att SLU fått i uppdrag att bekosta minst 35 utbildningsplatser per år. Nuvarande studiemedelsberättigande utbildning bör även utvidgas med en lärlingsutbildning.Handledningen måste naturligtvis vara knuten på något sätt till läroanstalten (distans) – först då kan vi få upp antalet hovslagare. Många bestämmer sig vid vuxen ålder att bli hovslagare och då fungerar det oftast inte att bosätta sig på annan ort. Detta bör ges regeringen till känna.

8.3 Utbildning av unghästar

Sverige har idag för få unghästutbildare. Hästpolitiska utredningen föreslog att ett bolag skulle inrättas för att utbilda omkring 50 hästar per år. Regeringen har dock ännu inte avsatt några pengar till detta. Kristdemokraterna anser att regeringen inför 2006 års ekonomiska vårproposition bör anslå extra medel till unghästutbildning, men att dessa medel bör riktas mot utbildning av ridinstruktörer i unghästutbildning. Därigenom skulle största möjliga antal utbildade hästar per investerad krona erhållas. Detta bör ges regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

9 Veterinärvård av hästar

Det är angeläget att konkurrensneutralitet råder mellan olika ban- och tävlingsveterinärer. Därför skall veterinärvården av hästar vid tävling ej ensidigt delegeras till distriktsveterinärorganisationen (DVO). Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 5 oktober 2005

Sven Gunnar Persson (kd)

Björn von der Esch (kd)

Ragnwi Marcelind (kd)

Lars Gustafsson (kd)

Dan Kihlström (kd)

Johnny Gylling (kd)

Tuve Skånberg (kd)